

Hva frontkjemperne kjempet for

Det er som frontkjemper jeg synes å ha en viss rett til å føle meg som part i saken, og som sådan var det min hensikt å prøve og gi uttrykk for litt av det som har rørt seg i oss under og etter krigen.

Våre synsmåter var i korthet disse:

Vi betraktet oss ikke i krig med Tyskland. — De lærde strides om dette i dag.

Vi betraktet tyskerne som de seirende i et kappløp om Norge. — Det betrakter vel de lærde nå som et faktum.

Vi syntes England måtte ta ansvaret for at kappløpet kom i gang på grunn av sin utfordrende holdning. («Altmark», mine-utlegging, radiotaler m. m.) Om dette er det vel også mindre uenighet nå.

Vi syntes ikke at Norge sto i noen takknemlighetsskjuld til England og således heller ikke hadde noen moralsk grunn til å gå i krig for det.

Vi mente videre at Norge burde ta konsekvensene av det mangelfulle forsvar og ikke utsette norske liv og norsk eiendom for hensiktsløse ødeleggelse.

Vi syntes det var riktig at vi snarest mulig fikk i stand et hensiktsmessig forhold til Tyskland.

Vi mente endelig at Quisling var den eneste personlighet som kunne og ville få i stand et slikt forhold.

De fleste av oss hadde — ikke minst ved iherdig arbeid av Deres avis — fått det syn at kommunismen var verdensfienden nr. 1. Da Tyskland gikk løs på dette ondet, slo vi følge. Det var ingen andre som gikk den veien den gangen, så vi hadde ikke noe valg. — Vi ble frontkjemper.

Selv da norske flyvere kastet bomber over Oslo og drepte og ødela norske liv og norske hjem, kalte vi dem ikke forrædere. Vi hadde selv opplevd å måtte ta hele vår tro til hjelp for å holde angsten i tømme og følte mer enn vi visste at det ikke harmonerte med forræderi i forbindelse med våghalsene i flyene over oss. — En søker ikke kontakt med «Stalinorgler» og kjempetanks for å mele sin egen kake. Det er nok av dem som har vist hvordan det skal gjøres. Like lite sannsynlig er det at en hiver seg inn i et luftvern batteris prospektstråler for moro skyld.

Dette burde være helt innlysende for alle som har gjort forsøk på å sette seg inn i forholdene at nesten ingen av frontkjemperne hadde noen grunn til og absolutt ingen noe ønske om å skade Norge. Og et slikt ønske burde vel være til stede hos en som uten vederlag og med fare for liv og lemmer forråder sitt land.

En av de store i dag sa, at det som betydde noe var hva en kjempet for og ikke hva en kjempet imot. Frontkjemperne sloss etter fattig evne og leilighet mot kommunismen, men for å fri verden fra det vi mente var en fare for europeisk kultur og for å skaffe Norge de best mulige kort på hånden ved en eventuell tysk seier.

Fremtiden vil vise om vi handlet galt, men en mann med f. eks. statsråd Gundersens eller stortingsmann Wrights forutsetning har i dag ingen grunn til å kalle oss forrædere.

Hakon Warendorph jr.

Printet ut av bok eller minuttar i Dagbladet

30. 1. 52, s. 6

3 sammen nr. av dagbladet fantes på 2. etasje:

HAMSUN og høyre

Det konservative studentblad «Minerva» har i sitt siste nummer en artikkel om Knut Hamsun, på første side med fete typer, av Marie Hamsun. Den forteller i en hatsk og bitter tone at «den medfart han har fått — og får — i sitt livs siste dager bærer preg av en personlig hevn og bør være en kulturnasjon uverdigg». Uten motsigelse, uten kommentar, står disse ordene med fete typer i Høyres studentblad.

Er dette altså Høyres mening om Knut Hamsun og hans forbrutelse mot det norske folk? På grunn av alderen ble Knut Hamsun ikke tiltalt for landsvik; han ville ellers sikkert vært dømt. Han er blitt sterkt og urimelig begunstiget; han er så sant ingen marty.

Men Marie Hamsun, som selv ble dømt, får lov å utrope ham til martyr, med den mest oppsiktsvekkende skrift, i Høyres studentblad. Er dette også Høyres mening?